

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

הקב"ה מטהר את ישראל

במרכז תפילת המוסף של יום הכיפורים עומדת עבודתו של הכהן הגדול בבית המקדש, שעניינה "לכפר על בני ישראל מכל חטאתם" (ויקרא טז לד). אמנם אין עבודתו של הכהן הגדול באה לפטור את האומה ופרטיה מלעשות תשובה - אדרבא, "יום הכיפורים הוא זמן התשובה לכול, ליחיד ולרבים, והוא קץ מחילה וסליחה לישראל. לפיכך חייבים הכול לעשות תשובה ולהתוודות ביום הכיפורים" (רמב"ם הלכות תשובה פ"ב ז), ובכל זאת ישנו אדם אחד המזכה את כולם ומכפר עליהם. לא רק הכהן הגדול בבית המקדש מצווה לכפר על בני ישראל, אלא בכל דור ודור וגם בדורנו ישנם כאלו שכל עניינם לזכות את כל הדור כולו. וכדברי הרמח"ל במסילת ישרים, על כוונת החסיד "ראוי לכל חסיד שיתכוון במעשיו לטובת דורו כולו לזכות אותם ולהגן עליהם, ככתוב 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו' - שכל הדור אוכל מפירותיו... החסיד בעבודתו ובתפילתו, מתפלל על דורו לכפר על מי שצריך כפרה ולהשיב בתשובה מי שצריך לה, וללמד סגוריא על הדור כולו. אין הקב"ה אוהב אלא למי שאוהב את ישראל, וכל מה שאדם מגדיל אהבתו לישראל גם הקב"ה חפץ בהם הרבה, שמוסרים את עצמם על צאנו - והוא עניין הכהן הגדול שהיה מבקש רחמים על דורו" (ע' מסילת ישרים פי"ט). וכך כותב הרשב"א ש"אין אדם משים עצמו שאינו חסיד על בקשת רחמים על הדור" (כתובות יט מתוך נתיבות ישראל 146 לרצי"ה 'החסידות והדור').

נכון לעכשיו, מידה זו של לאהוב את הדור כולו, לזכות אותו במעשים טובים בתורה ובמצוות, להתפלל עליו וללמד על הדור כולו זכות, הריהי שייכת לכל יהודי ויהודי באשר הוא בכל יום ויום, ובפרט ביום הכיפורים שבו האומה כולה - על שבטיה, עדותיה, זרמיה השונים - שובתים, מתאחדים ומתייחדים כאיש אחד בלב אחד. כך כתב לי אחד מתלמידי לפני שנים רבות כאשר לימדתי בתיכון - "החוויה הגדולה שעברתי ביום הכיפורים, כשהלכתי לבית הכנסת היא, שלא ידעתי להתפלל אבל חשתי שאני שייך לעם ישראל שמתאחד ומתייחד ברכבותיו ביום קדוש זה". ואכן ביום זה מתקיימים דברי רבי עקיבא אוהב ישראל הגדול "אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין, ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים שנאמר 'וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם', ואומר 'מקוה ישראל ד'; מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל" (יומא ח ט).

בברכת שנה טובה ומתוקה וחתימה טובה

דב ביגון זצ"ל

חולה ביום כיפור

פינת ההלכה הרב יוסף צבי רימון / עמוד 2

המהפכה השמרנית

הרב ליאור לביא / עמוד 4

הקדמה לשו"ת 'אחיעזר': סוד כוחו של העם היהודי

הקדמות באמונה נתן קוטלר / עמוד 5

סליחה בנישואין

אסתר אברהמי / עמוד 6

הרב ביגון ובית מכון מאיר מאחלים לכל קוראי העלון ובית ישראל

גמר חתימה טובה

אורות הפרשה

הרב חגי לינדר ר"מ בסכנ מאיר

שירה של כיפורים

‘ועתה כתבו לכם את השירה הזאת’. בפשטות, הכוונה לכתיבת פרשת האזינו, אולם הרמב"ם לומד מכאן על החובה הכללית לכתיבת התורה. במילים אחרות, התורה נקראת שירה. שירה היא מבט עמוק על המציאות, לא רק בצד האינטלקטואלי אלא גם בממד העומק הרגשי, מבט שנוגע בחיים. יהודי אמור להביט על כל המציאות מתוך עומק. כאשר אדם מביט על מערכת היחסים בינו לבין חבריו הוא לומד סדר נזיקין; כאשר אדם מביט על מערכת היחסים בינו לבין חפציו הוא לומד סדר טהרות; כאשר הוא מביט על מערכת היחסים בינו לבין הטבע הסובב אותו הוא לומד סדר זרעים וכן הלאה. גם שבת תשובה, העומדת לפתחנו, היא שבת מלאת שירה. רבנו יונה בספר שערי תשובה מדבר על כך ששבת זו נועדת לבחינה מחודשת של כל שבתות השנה שחלפה, להביט עליהן במבט של עומק וקדושה. זהו גם עניינו של יום הכיפורים - לקחת את כל פרטי החיים של השנה שעברה, הווידויים, הנדרים, הכישלונות - ולשזור אותם בהרמוניה של שירה וכיפורים. שירה של כיפורים.

מדברים אמונה

הרב ראובן פיירמן ר"מ בסכנ מאיר

"חדשים לבקרים רבה אמונתך"

בעול המשימה הגדולה. לכל אחד ישנה משימה ייחודית לו, עבודה שרק הוא יכול לבצע בעולם, כפי שכותב בעל ה'שפת אמת': 'כל אדם נברא על דבר מיוחד מה שאי אפשר לאדם אחר לתקן, רק הוא' (בחוקותי תרל"ב). **משמעות הדין היא, שמן שמיא נבדק עד כמה האדם מכוון לתפקידו המיוחד שהוא מיועד אליו, האם הוא ממלא את משימתו במלוא העוצמה וההתמסרות? מה יכול להועיל ביותר לאדם זה למלא את תפקידו? האם אמנם יש לו את כל הכלים המיועדים להצליח בה? אם זיכך האדם את עצמו, יהיו אלו ברכה ושפע. ולעיתים אם לא, עלולים אלו להיות יסורים חלילה. בראש השנה קיבלנו הזדמנות לדין, זמן שבו אנחנו הכי נקיים ונעלים לאחר חודש שלם של עבודה ותיקון, בוחנים אותנו כשאנחנו בשיא, במיטבנו. כך נגזרים על האדם הדברים הכי טובים. אך לאחר מכן ישנם זמנים נוספים שמיוחדים לדין, כיום הכיפורים, הושענא רבה, זאת חנוכה, ובעצם כפי שראינו, בכל יום ובכל רגע אנחנו נידונים ומקבלים הזדמנות, 'חדשים לבקרים רבה אמונתך'.**

לעיתים עלולה לעלות מחשבה שהכתיבה והדין בראש השנה הם מעשה אל-חזון, כלומר ברגע שהדברים נכתבו ונחתמו אין דרך לבטל זאת. מציאות אצל הגויים מחשבות כאלה, למשל באיסלם יש מושג שנקרא 'מכתוב', כלומר הדבר נגזר בשמיים ואין יותר יכולת לשנות אותו. רעיון זה מופיע גם בדתות נוספות ובתרבויות שונות, כגון סיפורו של המלך אדיפוס במיתולוגיה היוונית, ועוד. אך לאמתו של דבר זהו רעיון שקרי. הנהגת ה' והשגחתו איננה שרירותית, אלא דינאמית, ומותאמת למעמדו של האדם. במסכת ראש השנה מובאות דעות שהדין מתבצע בעצם בכל יום ובכל שעה, ועל כן הדין יכול להשתנות על פי מעשיו של האדם. רבי יצחק סובר שאדם תמיד נידון מחדש על פי מעשיו. 'ואמר רבי יצחק אין דין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה' (ר"ה טז, ב). דבר זה יכול לעזור לאדם שמרגיש שהוא לא 'הצליח' כל כך להיות בתוך אלול, או למצות את ראש השנה. יש תקווה - כל גורלך יכול להתהפך לטוב ולמסלול של עליה כשתקבע את עצמך בתוך הרצונות הטובים ותכניס את עצמך

פינת ההלכה הרב יוסף צבי רימון

י"ר סולמות, רב אזורי גוש עציון

חולה ביום כיפור

להתקלח או לשנות פחות מכשיעור?

כאשר יש חשש סכנה ויש צורך לשנות, מוטב לשנות פחות מכשיעור, היינו, פחות משיעור 'מלוא לוגמיו' בכל תשע דקות (משנ"ב תריח, כא, על פי החתם סופר). לפי הצורך, אפשר להקל במשך הזמן שבין שתייה לשתייה: אם יש צורך, אפשר לשנות אחת לשש דקות (ערוה"ש תריח, יד), או אחת לארבע דקות ('שיעורי תורה', עמ' רג-רד; מובא גם ב'כף החיים' מג), ובשעת הדחק אחת לשתי דקות (השיטה המקלה ביותר שמביא בשו"ת חתם סופר ח"ו, כג).

האם אפשר להתקלח? אם יש צורך במקלחת להתאוששות - אפשר להתקלח, ועדיף מלשנות או לאכול, שכן מקלחת הותרה אף לחולה שאין בו סכנה (רמ"א תריח, ט; ערוה"ש שם, ט), ואילו שתייה פחות מכשיעור היא עדיין איסור תורה.

יש להעיר שבכל מקרה של ספק אם אפשר לצום, ראוי להתייעץ ברב. אם הדבר אינו אפשרי וישנו ספק ממש, יש להימנע מלצום ולא להיכנס למצב העלול לסכן את חיינו (ועיי' מ"ב תריח, ה).

המיזם התורני החדש - מאירים את העולם

שיעורי תורה ברוח מכון מאיר באהבה ובאמונה לציבור דוברי רוסית בכל רחבי הארץ

סביבנו יש המון יהודים שהגיעו מברית המועצות לשעבר ועדיין לא מחוברים לשרשיהם היהודיים, בואו נדאג לחבר אותם בחזרה.

כל מי שרוצה לקחת אחריות על אחינו היהודים ולארגן שיעור תורה לדוברי רוסית בעיר שלו, מכון מאיר יסייע ביד וידאג לשלוח אל המקום רב דובר רוסית.

נא לפנות לרב יעקב מאיר רגב בפלא' 0546905715

שליח הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? **איתנו אתם יכולים!**

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

לפרטים: 052-8808518 | 0528908518@gmail.com

שיחות הרצי"ה על פרשת השבוע

- מהדורת כיס -

הדפסה מחודשת של סדרת שיחות הרב צבי יהודה על התורה בשיטתו הייחודית, בעריכת הרב שלמה אבינר.

ניתן לרכוש את הסט המלא - 22 כרכים, או כל חומש בנפרד.

כריכה משה!

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה בדיני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

ר' משולם בן עובדיה וקמר ז"ל

נלב"ע י"ב תשרי תשמ"ג
תנצב"ה

העמק דבר ליום כיפור

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

ומידה זו טעונה ברכה, צריכה תפילה כדי שתצליח, אבל הנהגה שהיא למעלה מהטבע אינה טעונה ברכה והשפעה. יעקב נמצא במצרים, הוא משאיר את בניו בגלות שזה מצב ירוד, לכן הוא אומר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. משה רבנו לא אמר בשכמל"ו, כי הוא הנהיג את עם ישראל במדבר במידה שנקראת תפארת שזה כינוי להשפעה ניסית שאינה צריכה ברכה ועזרה של תפילה.

אנחנו אומר הנצי"ב יש לנו כוח להיטיב מעשינו ולהגביה את דרכינו, אבל כיון שאנחנו לא בדרגה הזו, להיטיב מעשינו, אנו צריכים לומר בשכמל"ו, לקבל עזרה בהנהגת הטבע אבל כיוון שיש בזה גנאי, להודות שמעשינו אינם מרוממים מספיק לכן אומרים אותו בחשאי בשקט.

ונראה לבאר לפי"ז, שכיון שביום הכיפורים אנו מתעלים למדרגת מלאכים ללא אכילה ושתייה, נקיים מכל חטא ועוון, אנו יכולים לומר בשכמל"ו בקול כיון שאנו זוכים להיות במדרגה הגבוהה שהכל מתוקן ונוהג על-פי דרכי ה' ואין בנו את החסרונות הרגילים של ימי החול. גמר חתימה טובה.

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

שיאו של יום הכיפורים, הוא שעת הנעילה, בעת שאנו אומרים "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד" בקול רם, ואומרים "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" אף הוא בקול רם, לעומת שאר ימות השנה שנאמר בלחש. וכן כמה פעמים "ה' הוא האלוהים". על הפסוק שמע ישראל מבאר הנצי"ב שידוע שיעקב אבינו אמר אותו בלשון הזאת לבניו ואחר כך משה העמיד אותו בכח התורה, ויש עוד פסוקים רבים כאלה בנביאים, והנביא ברוך הקודש על-פי ה', העמידו בספר.

... על המילים 'ה' אלוהינו' מסביר הנצי"ב, כי 'אלוהים' בכל מקום משמעו, "מנהיג הטבע והליכות עולם". כל אומה יש לה שר שמנהיג את עולמה ואורחותיה, אבל עם ישראל מתנהגים גם בהליכות הטבע בהשגחת ה' המהוה את הכל, הקב"ה משגיח עלינו בפרטות, והוא מהוה את הכל" (כמו שצריך לכוון במילה ה' - היה, הווה, ויהיה). והמשך הפסוק 'ה' אחד' בא לומר שיש גם הנהגה ניסית שהיא מיוחדת לעם ישראל, ואם-

כן הקב"ה אחד בהנהגתו הן בהנהגה הטבעית והן בהנהגה הניסית. הנצי"ב מבאר על-פי זה גם את המילים בשירת האזינו "כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוהינו", שהוא "משגיח עלינו בפרטות... שמושמעו שוה" הוא מהוה את הכל, הוא משגיח עלינו בהנהגת הליכות עולם הטבע שלנו", ולכן אומר משה לשמים ולארץ לבטל רצונם ותשוקתם להשפיע, אלא הבו גודל לאלוהינו, כלומר שישפיעו, "רק על-פי השגחתו יתברך לפי מעשי בני האדם על-פי התורה".

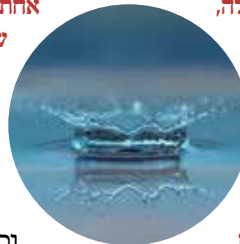
הגמ' במסכת פסחים (נ"ו) אומרת שיעקב אמר 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד', ואילו משה לא אמר זאת בספר התורה ולכן אומרים זאת בחשאי, בשקט. ומביאה הגמרא משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה, מאכל פשוט, אם תבקש יש לה גנאי, ואם לא תבקש יש לה צער, לכן אמרו תנו לה בחשאי. שואל הנצי"ב, המשל הזה הוא פלא, וכיצד הוא שייך לאמירה של בשכמל"ו בשקט? מסביר הנצי"ב שהלכות עולם הטבע נקראים מלכות

הרב אשר בוחבוב
ר"מ במכון מאיר

עוצמת התשובה הנלמדת מהנחן ההפוכה בתורה

כי אם להתגלות מקוריותם³. ואז הנו"ן הנעלמת שמייצגת את הנפילה מתחילה להתהפך ומקבלת את המקום הגבוה ביותר שאפשר - היא נכתבת בספר תורה ויוצאת מהעולם של הכתובים במזמור 'תהילה לדוד', אל התורה שכתובה באש שחורה על גבי אש לבנה. בסיום הפסוקים של "ויהי בנסוע הארון" נכתב פעם אחת יחידה בתורה אות הפוכה [והיא 'הנחן' של בעלי התשובה שחוזרים מאהבה,

שבמקום השגתם גם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד.⁴ ואף בספרי הכתובים שבספר תהילים במזמור תהילה לדוד קשה להכיל את נושא הנפילה, ולכן הנו"ן בכתובים נעלמת, וכתובה בדרך הרמז. אבל כאשר האדם חוזר בתשובה מאהבה הנו"ן מתהפכת והולכת ונכתבת בתורה העליונה שהיא אש שחורה על גבי אש לבנה⁵, שמקומה בספר התורה הוא הנחן ההפוכה של התשובה מאהבה שזדונות הופכים לזכויות. כל זה בא לומר שהנפילות הם ההליכה בעמק הבכא, אבל בתשובתו של האדם מגלים מים טהורים כמעין, ונותנים ברכה גדולה ויכולים לעלות מעלה מעלה. והיא התשובה שבדורנו שעל ידה יבוא לציון גואל.⁶ כמוכא בפסוק "עֲבְרֵי בְּעֶמְקֵי הַבָּקָא מִעֵין יִשְׁתַּהוּ גַם בְּרִכְתּוֹ יִעֲטֶה מוֹרָה, יִלְכּוּ מִחֵיל אֶל חֵיל יִרְאֶה אֶל אֶל־לֹהִים בְּצִיּוֹן".⁷

במהלך מסע טיפוסו הרוחני של האדם ישנן גם נפילות. ונראה לברר מהו היחס הנפשי לנפילות, וכיצד אפשר לקום מהן? המזמור 'אשרי יושבי ביתך' בתהילים המסודר בסדר א'-ב' שאנו אומרים בתפילה ג' פעמים בכל יום, חכמים אומרים עליו שמי שקוראו בכל הפעמים האלו נקרא בן עולם הבא.¹ במזמור זה חסרה האות נו"ן, כי מייצגת את הנפילה, היא מופיעה בראש המילה "נפלה לא תוסיף קום"; וזאת מהותו של החטא שמפספס את המטרה של החיים והדבר גורם לייאוש.

בגמרא מביאים את דברי חכמי ארץ ישראל הקרואים 'מערכא', והם רואים את הנפילה כקשר קפיצה בחלוקת הפסוק: "נפלה ולא תוסיף לנפול עוד, קום בתולת ישראל". המשמעות היא שמתוך הנפילה מתעורר האדם לא ליפול עוד, ולקום. וממשיכה הגמרא ומציינת שדוד ברוך קדשו גילה שיש רמז לאות נו"ן הנעלמת, והיא בהסתרתה בתוך האות הבאה; ה'סמך' שמייצגת את הפסוק "סומך ה' לכל הנופלים" שגם בזמן הנפילה הקב"ה סומכו בכל רגע ומדרגה, ונותן לו פתח לשוב חזרה. אבל עדיין הנפילה מותירה רושם ומרירות שהיא עדיין גנוזה ברזם בתבנית חייו של האדם. אבל ישנה קומה נוספת, שכאשר האדם חוזר בתשובה מאהבה, הזדונות, העברות שעשה במזיד, הופכים לזכויות.² הוא מבין שכל הנפילות שלו הן ביטוי של נשמתו הגדולה שלא מצאה את מקומה, והנפילות הן ניסיון ביטוי של גילוי נפשי שלא במקומות הנכונים. וכאשר האדם לוקח את חייו ומעלה אותם בקרבת ה' הוא לומד על גילוי נשמתו בכל פרט מחייו. כדברי הרב זצ"ל "והזדונות המתהפכים לזכויות אינם צריכים ליצירה חדשה

"ישעי" בגלל "אורי"*

"לדוד ה' אורי וישעי"
ומובא במדרש (ויק"ר כא, ד):
"אורי - בראש השנה,
ישעי' - ביום הכיפורים"
וצריך להבינו!

והנה מסופר במדרש:
"בשעה שחטא אדם הראשון לא רצתה החמה לשקוע עד יום ב', והלבנה הלכה כדרכה כל השנה. נמצא לפי הילוך הלבנה - היה יום הכיפורים ב' בתשרי, ולפי הילוך החמה היה ב' בא, נמצא טעה השטן ובא ביום י"א, ואמר לו הקב"ה: 'מתוך שלא תוכל עתה לקטרג, כך לא תוכל לקטרג בכל שנה ביום הכיפורים'."

ומבואר במדרש זה, שרק מפני שהחמה לא שקעה בראש השנה [הוא היום שבו חטא אדה"ר] - לא היה יכול השטן לקטרג ביום כיפור. וזה שאמר המדרש: בגלל ה"אורי" - השמש שהיתה בראש השנה, נמצא "ישעי" - היתה ישועה ביום הכיפורים"!!!

*מדרש יונתן. מן הספר "פנינים על התורה" מאוצרו של רבנו יהונתן אייבשיץ זי"ע

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ד עמוד ב
2. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד ב
3. אורות התשובה. פרק יא - מקורות התשובה בכללות ההווה וברוחניותה העליונה
4. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לד עמוד ב
5. תלמוד ירושלמי מסכת שקלים דף טז עמוד ב
6. אורות הקודש ג' - עמוד שלא' האחדות והסליחה
7. תהלים פרק פד פסוק ז ח

הכנה לעתיד לבוא

כל מציאות העולם נמצאת בזמן, בארעיות. למעלה מהזמן יש קביעות, נצחיות, תמידיות, החלטיות. זו ההקבלה בין העולם הזה והעולם הבא: עולם הזה - זמני, ועולם הבא - נצחי. זהו ביטוי של חז"ל: העולם הבא נקרא 'עולם שכולו ארוך'. 'למען יאריכון ימיו' - לעולם שכולו ארוך.¹ כנגד זה ולעומת זה, יש מציאות של לא-כול-ארוך, זמני. הדברים חוזרים כאן לענייננו - כמו שהעולם הזה לגבי העולם הבא הוא קטן, לא ארוך, זמני, לא נצחי, כך הוא לגבי ענייננו, העניין הישראלי. שלמות גאולת ישראל, שלמות תקומת ישראל, שלמות נצח ישראל היא קיימות, 'דוד מלך ישראל חי וקיים', מציאות שלמה, יציבה וקבועה. לעומת זה, עד שמתבררת חזרת השכינה לציון, עד התחדשות 'אור חדש על ציון', אנו עדיין נמצאים בזמניות. המושג זמניות נפגש בגויות, שאנחנו הולכים ומזדרזים להיגמל ממנה, - לעומת העצמיות, העצמאות, המהותיות, הקביעות השייכת לנצח ישראל. ידועים דברי המשנה באבות על עולם הזה ועולם

הבא - פרודור וטרקלין.² זו אמת אנושית כללית של חשבון הנפש על החיים פה בעולם. אותו הדבר, ולא פחות אמיתי ממנו, שייך למוכן הלאומי הישראלי היהודי. העולם הזה דומה ללילה, לעומת אור ד' הגדול. וכן בעניין גלות וגאולה. הביטויים 'עולם הזה' ו'עולם הבא' מופיעים במוכן של העולם הזה וכדור הארץ הזה שאנחנו חיים בו - לעומת עולם הבא, עולם הנשמות. אולם מספר פעמים מתברר פירוש הביטוי 'עולם הזה' בחז"ל, במוכן של מצב זמן הגלות. לדוגמא, יש הגדרה של הרי"ף, ה'טור' וה'שולחן ערוך' לעומת הרמב"ם: 'מצוות הנהגות בזמן הזה'. מה פירוש 'בזמן הזה'? בזמן הזה של הגלות, עד בניין בית המקדש ומשיח. זה עולם הזה, לעת עתה, אלה מאות השנים שאנחנו נמצאים בזמן הגלות. אותו דבר הוא הביטוי 'עולם הזה', בביטוי של חז"ל: 'אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה'.³ מהו העולם הזה? עולם הזה של החיים במסגרת שלנו בכדור הארץ הזה, כך הפירוש לכאורה. אולם צריך לתפוש את דברי חז"ל בשלמותם, ולא

להפסיק באמצע. 'אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, שנאמר, 'אז ימלא שחוק פינו'.⁴ מתי 'אז'? - 'בשוב ד' את שיבת ציון'.⁵ אם כן מהו העולם הזה? לפני המצב של 'בשוב ד' את שיבת ציון'. כאן ברור שהביטוי 'עולם הזה' עניינו עולם הזה בזמן גלות, לפני 'בשוב ד' את שיבת ציון'. לכאורה אפשר לחשוב שיש ערבוביה של מושגים. יש כאלה שחושבים שעולם הזה הוא בניגוד לרוחניות, לעולם הנשמות. כשמתבוננים היטב, מתברר שאין סתירה וערבוביה של מושגים. עולם הזה הוא לא 'כולו ארוך', והגלות היא לא 'כולו ארוך'. מצב הגלות הוא זמני, רגעי. זו הכנה, התכוננות במתח, לפי הגדלות, 'אחד הנוול בה ואחד המצפה לראותה',⁶ גבורת הרוח של אנשים מישראל הנמצאים במתיחות: הנה הנה, 'אחכה לו בכל יום שיבוא'.⁷ אנו נמצאים בעולם הזה בהתכוננות ומתיחות לפגישה עם העתיד לבוא.⁸

1. דברים ה' ט"ו, קידושין דף ל"ט ע"ב.
2. אבות פרק ד' משנה ט"ו.
3. ברכות דף ל"א ע"א.
4. תהלים קכ"ו א-ב.
5. כתובות דף ע"ה ע"א.
6. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק י"ח ע"ב 23-5.

הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

המהפכה השמרנית

על המדינאי האנגלי שחזה באופן כמעט נבואי את התדרדרות המהפכה הצרפתית ועל המסר של יום הכיפורים בשנת היובל. מחשבות על מהפכות ושמרנות לרגל סיום שנת השמיטה

שאולי הן רעות יותר.⁹ וימי הבחירות האלה יעידו כאלף עדים כמה הדברים הללו מדויקים. הרקע הזה ישמש לנו כמבוא חשוב להבנת הקשר בין יום הכיפורים לשנת היובל.

מהפכה הדרגתית

התלמוד הקשה על המשנה האומרת שבא' בתשרי חל ראש השנה לשמיטין וליובלות. מדברי המשנה משמע שכבר בתחילת השנה חלה שנת היובל ואילו המשך המאמר בעמוד הבא >

שבהן התמודדו בעבה ומתוכם לנסות לדלות פתרון חדש לבעיה. ובלשון התורה: "זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דּוֹר וָדוֹר שָׁאַל אֲבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ זִקְנֶיךָ וַיֹּאמְרוּ לָךְ" (דברים לב, ז). אחד ההבדלים בין טיפשות לגאונות הוא רוחב המבט. ואין מבט רחב כמו זה שמשכיל להביט אחורה, מנסה ללמוד מהניסיון המצטבר, ועל גביו לנסות למצוא פתרונות נכונים. וכך כתב בספרו:

"ההיסטוריה פותחת לפנינו כרך גדול להשכלתנו, שבו נוכל להפיק את חומריה של חכמת העתיד משיגאותיה ומחולשותיה של האנושות בעבר... עיקרה של ההיסטוריה הוא הצרות שהביאו על העולם הגאווה, האמביציה, תאוות הבצע, שאיפת הנקם, התשוקה, וכן גם שיסוי, צביעות, קנאות בלתי מרוסנת, וכל שרשרת התאבונות הפרועים המטלטלים את הציבור... כך דינם של כל אלה הנותנים את דעתם רק על קליפת ההיסטוריה וקרומה, ואגב כך רואים הם את עצמם בדמיונם נלחמים בחוסר הסובלנות, בגאווה ובאכזריות, וכו' בזמן, תוך שלכאורה יתעבו את העקרונות הרעים של מפלגות מיושנות, הם מתירים ומאביסים אותן מידות מגונות ומשוקצות אצל סיעות אחרות,

אדמונד ברק היה מדינאי בריטי שחי במאה השמונה-עשרה למניינם. נוסף על עיסוקיו כמדינאי, הוא היה גם איש תרבות מעמיק ורחב אופקים. בשנת תק"נ (1790), פרסם את ספרו המוכר ביותר 'מחשבות על המהפכה בצרפת'. בספר זה, שנכתב כשנה לאחר ההפיכה השלטונית שהתרחשה בצרפת, השכיל לחזות, כמעט באופן נבואי, את התהום אליה התדרדרה צרפת זמן לא רב לאחר אותה המהפכה, מהפכה שבאה בשמם של ערכי חירות, שוויון ואחווה. 'ספרו של ברק התגלה כאזהרה נחוצה ואמיתית לא רק לימי המהפכה הצרפתית, אלא גם להיסטוריה העקובה מדם של המהפכות במאות השנים האחרונות' (מתוך המבוא המהדורה העברית).

אילו הייתי צריך לסכם בקצרה את עמדתו של ברק הייתי מגדיר אותה כענווה. ענווה כלפי מורשת העבר, ענווה כלפי הדורות הקודמים. כאשר אתם נתקלים בבעיה בחיים, עומדות לפניכם שתי אפשרויות: האחת, לנסות 'להמציא את הגלגל', להמציא רעיון חדשני לפתרון הבעיה שאף אחד לא חשב עליו קודם לכן; האפשרות השנייה היא לנסות להקשיב לרעיונות שנאמרו בעבר, לדרכים

הקדמה לשו"ת 'אחיעזר': סוד כוחו של העם היהודי

עם ישראל, המאמץ הלאומי היה מוקדש לחיזוק התורה והישיבות. הגר"ח"ע מתאר כיצד במלחמת העולם הראשונה, כאשר ישיבות ליטא נאלצו לנדוד ממקומן, עם ישראל התאמץ בכל עוז לחזק את התורה והישיבות. וכן הגר"ח"ע מציין את נדיבות לבם של יהודי ארה"ב להחזקת מוסדות התורה.

בעל השמועה עומד לפנינו

בירושלמי נאמר "כל האומר שמועה משם אומרה יחא רואה בעצמו כאלו בעל השמועה עומד לפניו" (קידושין א, ז). דבריו של בעל השמועה מתאימים לאישיותו, לסיפור חייו. כמו בסיפורים שפתחנו בהם, הגר"ח"ע ידע לצפות למרחוק. הוא הבין שסוד כוחו של העם היהודי הוא התורה והישיבות ולכן הקדיש לכך את חייו. הוא הקים מחדש במסירות נפש את ישיבת ראמיילעס שבווילנה. הוא דאג מאוד גם לישיבות שבארץ ישראל (כשם שניתן לראות מאגרותיו לרב קוק בשנת תרצ"ד) ועמד בראש 'ועד הישיבות'.

נסיים בדברים שכתב הגר"ח"ע שנה לפני פטירתו "ביחוד עלינו לשום לב לחזק את הישיבות הגדולות והקטנות מבצר היהדות המוסד העתיק מדור דור, אשר משם יצאה תורה ואורה בכל תפוצות ישראל, והאירו את חשכת הגולה... התלמידים המצוינים השוקדים על התורה בחרף נפש הם הנם חלוצי האומה וגבורי הרוח, המשואות המפיצים קרני אור בכל מקום ועל ידם תבנה ותכונן כנסת ישראל" (הקדמה לאחיעזר ח"ג).

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הקדש, הלוחות והגוילים משוקעים באש ואתם מתעסקים בקשוט פרחי חמד?"

התורה מקור כוחנו וחינו

תשובתו של הגר"ח"ע נפלאה. הוא סוקר את כל ההיסטוריה של עם ישראל מתקופת חורבן בית שני ועד למלחמת העולם הראשונה. אפילו ברגעים הקשים ביותר עם ישראל מסר נפשו לעסוק בתורה ולמסור את התורה לדור הבא. "אולם זה כח ישראל סבא לאלקיו ולתורתו בכל הדורות ובכל התקופות והזמנים, גם כשחבר חדה היתה מונחת על צוארו, תורת ד' היתה שעשועיו כל היום".

בזכות מסירות הנפש של אבותינו לקיום התורה ולמסירת התורה מדור לדור, זכינו ששרשרת הדורות לא נפסקה והתורה התרחבה וגדלה. "וכל מקום שהלך ישראל עם מקל נודדים, כל מקום שגלה - שכנה עמו ושם הכין משכן אהלו ללמוד התורה. ומיום הגלות ישראל מארצו לא נפסקה השלשלת הארוכה מארץ מדה על ידי הגאונים המבארים, הפוסקים הראשונים והאחרונים, אשר גם בימי השמדה, הגזירות, הרדיפות והטלטולים עמלו במסירת נפש, להכין מכון לתורה, וכה נבנה על ידם הבנין העתיק לתורת ישראל והניחו מקום להתגדר בו, הענקים הגדולים הללו הניחו את הננסים לעלות על כתפיהם לחזק בכל דור ודור את הבנין הנשגב הנהדר בקדש, אשר כל כלי יוצר עליו לא יצלח להשביטו מטהרו".

המאמץ הלאומי לחיזוק התורה והישיבות

חז"ל אומרים "מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם" (יומא כח, ב). בכל ההיסטוריה הארוכה של

מסופר שהרב חיים עוזר גרודזנסקי [להלן: הגר"ח"ע] לקח פעם את הרב ישראל זאב גוסטמן לטיול ביער הסמוך לוילנה. במהלך הטיול הגר"ח"ע הראה לרב גוסטמן צמחים ופטיות שראויים למאכל אדם וגם הראה לו מערה מוסתרת. שנים לאחר מכן כשהרב גוסטמן ברח מגטו ורשה בזמן השואה, הוא הסתתר באותה מערה ואכל את אותם הצמחים שהגר"ח"ע הראה לו בזמנו וכך ניצל מידי הנאצים. הרב גוסטמן סיפר שלפני השואה הגר"ח"ע היה חולה מאוד והרבה אנשים הגיעו לבקרו. כאשר הרב גוסטמן נכנס לבקרו, אמרו לו הגר"ח"ע "אתה תחיה ותאריך ימים יותר מכל האנשים שעומדים כאן". הרב גוסטמן סיפר ששנים לאחר מכן בתקופת השואה, כאשר הוא היה פעמים רבות בסכנה עצומה הוא היה חושב לעצמו "מה יהיה עם הבטחת ר' חיים עוזר". ובחסדי ה' הוא ניצל וזכה לאריכות ימים ושנים של הרבצת תורה והוראה בתוך כלל ישראל.

שאלה נוקבת

הגר"ח"ע הוציא לאור את שו"ת אחיעזר בין שתי מלחמות העולם בשנת תרפ"ב. הוא פותח את הקדמתו בשאלה נוקבת: "מחשבות תוגה מתרועעות בקרב לב חושב: האם שעת חירום כזאת מכוונה להוצאת ספרים לאור עולם, הלא ישאל השואל, עם ישראל טובע בים של דמעות ואתם אומרים שירה? מהרסינו ומחריבנו מבית ומבחוץ חותרים חתירה תחת יסודות התורה, בחמרים מורעלים ומפוצצים באים לקעקע את הבירה כלה, ואתם באים לפאר את היכליו בצעצועים ופרחים? היכל ד' כלו בוער באש, הלהבה אחזה את ארון

המשך המאמר מעמוד קודם <

התורה מצווה על תקיעת השופר ביום הכיפורים: "בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל אֲרָצְכֶם", ורק אז משתחררים העבדים והקרקעות חוזרות לבעליהן. מתרצת הגמרא את הסתירה כך: השנה אמנם מתקדשת בתחילתה וכפי שאומרת התורה: "וְקִדְשָׁתֶם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה", וכך גם אומרת המשנה, אלא שהיובל חל בפועל רק לאחר יום הכיפורים. העבדים בין ראש השנה ליום הכיפורים נמצאים במצב ביניים, תקופה שבה מצד אחד לא היו חוזרים לבתיהם אך מן הצד השני גם לא היו משתעבדים לאדוניהם אלא "אוכלים ושותין ושומחים... כיוון שהגיע יום הכיפורים, תקעו בית דין בשופר נפטר עבדים לבתיהן ושדות חוזרות לבעליהם" (ראש השנה ח, ב). מה פשר מצב הביניים הזה של עשרת ימי התשובה, בו העבדים לא משוחררים לגמרי אך גם לא משועבדים?

העמיק להסביר את הדברים הרב קוק זצ"ל: "אין הדרור פורץ כהר פרצים, כי נמשך והולך הוא מן הקודש העליון". ראש השנה לא יוצר בין רגע מהפכה במצבו של העבד, מעין אותה מהפכת

(א). והדברים תמוהים: מדוע ללמוד דין המצוי בכל שנה מדין הקיים רק אחת לחמישים שנה? הרי היה הגיוני יותר ללמוד את דין היובל מדין שופר של ראש השנה ולא להפך. ללמוד את הלא תדיר מהתדיר. "אלא שהמצב הוא הפוך, היובל הוא העיקר, כי הוא מקור החופש ועל כן ראוי לפרש בו בבירור את עניינו של השופר, וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בְּכָל אֲרָצְכֶם... וְקִרְאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ לְכָל יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כה, ט-י). שהוא המכריז על החירות - והאחרים ילמדו ממנו" (הרב עוזי קלכהיים זצ"ל, "שירת אומה לארצה").

הרמב"ן הסביר את משמעות המילים דרור ויובל: "דרור - מלשון 'דור הולך ודור בא' (קה' א, ד); וכן יובל - שישוב אל היובל אשר שם שרשיו" (ע"פ יר' יז, ח). הדרור אינו מנתק אותנו מהעבר אלא אדרבה, מחבר אותנו לשרשרת הדורות. וכך גם היובל, שמחבר אותנו אל השורשים העמוקים שלנו בזמן. כי אין חירות ללא אחריות. וכלשון הראי"ה: "אין הדרור פורץ כהר פרצים, כי נמשך והולך הוא מן הקודש העליון".

חירות ושוויון שידעה צרפת ושכאמור, התדרדרה זמן לא רב לאחר מכן לטרור מחריד ורצחני. כדי לזכות לחירות אמיתית יש להתרגל לקנות את החירות בהדרגה, לא בבת אחת. רק לאחר יום התשובה הקדוש, יום הכיפורים, יום קבלת האחריות והחירות, יכולים העבדים לזכות לחירותם האמיתית והשלמה. וכך הוא גם היחס בין שנות השמיטה והיובל. השמיטות, לדברי הרב קוק, הן תהליך הכשרה רוחני, הדרגתי, שמאפשר בסופו של תהליך לזכות לחירות העמוקה שתבטא בשנת היובל. השמיטות מובילות בהדרגה רבת שנים אל היובל.

לשוב אל השורש

לאור הרעיון הזה יתברר יסוד עמוק לגבי דין תקיעת השופר. הגמרא (ראש השנה לג, ב) למדה את דין תקיעת השופר בראש השנה בהיקש מדין היובל: "וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבַעִי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל אֲרָצְכֶם". וכך נקבעה ההלכה: "שוה היובל לראש השנה לתקיעה לברכות" (ראש השנה כו, ב; כט,

סליחה בנישואין

יום הכיפורים מסמל את יום חשבון הנפש ובקשת הסליחה, בין אדם לבורא, בין אדם לחברו ובין איש ואשתו.

המערכת הזוגית הינה מערכת היחסים האינטימית והרגשית ביותר ולכן, היא גם הפגיעה ביותר. בחיי הזוג נוצרים מצבים בלתי נמנעים שבהם אנו פוגעים או נפגעים, ברוב הפעמים מבלי משים. לכן אנו נדרשים לבקש סליחה ולסלוח.

חשוב להיות בתודעה שבזמננו עולם שולח אלינו מצבים שמתוכם נתוונם וזה קורה, לא בגללו או בגללה. בתודעה כזאת, הסליחה מרוממת אותנו במערכת היחסים ומאפשרת להעצים אותנו. **הסליחה והמחילה מאפשרות חיבור מחדש, ברמה אינטימית יותר ומאפשרות עוד יותר, את חיזוק הקשר הזוגי.**

מה מונע מאיתנו לסלוח לבני הזוג שנפגענו מהם?

- כשמתנהגים אלינו באופן שלא עולה בקנה אחד עם הציפיות שלנו, אנחנו מתאכזבים, חווים תסכול ומשם הדרך קצרה לרגשות של עלבון וכעס. במצב כזה, נוצר פצע במערכת היחסים, שמרעיל את הקשר. בשפת הפסיכולוגיה ההתנהגותית, הנתק שנוצר בעקבות הכעס והעלבון, הוא הפצע הזוגי שעלול להזדהם ולהרעיל את מערכת היחסים.

- הפגיעה מהווה מחסום בפני השני, כאמצעי הגנה, כדי לא להיפגע יותר. נוצר ריחוק והימנעות מהמשך הקשר. ריחוק כזה עלול להסלים, אם בני הזוג לא ייקחו אחריות וישבו ללבן את רגשותיהם. כי אז עלולים להגיע למצב של אל חזור וסופו מי ישרונ.

- לעיתים פגיעה יוצרת מצב של עליונות הנפגע, כתוצאה מהאשמה של השני. זה סוג של **רוח מדומה**. בד"כ זה קורה כאשר הנפגע, מרגיש חסר ערך עצמי. "בזכות" הפגיעה, הוא מרגיש שערכו כביכול עולה על ערכו של בן הזוג.

- כאשר אצל אחד מבני הזוג לא התפתחה היכולת לאהבה וחמלה, הוא לא יכול להעניק את מה שחסר לו, גם ובעיקר, במצב שהשני נזקק לה ביותר. לכן הוא גם לא מסוגל לקבל סליחה או לסלוח.

- למרות האבסורד שבדבר, בחלק מהמקרים הכעס והעלבון מכן הזוג, יוצרים אפיק תקשורת המחיה את מערכת היחסים הקרה והמנוקת. לדוגמא, זוגיות שחוקה שקיים אצלם חוסר תקשורת והיעדר מגע רגשי, עשויה "להתעורר לחיים" סביב הרגשות השליליים. חוסר היכולת או הרצון לסלוח, משמר ומקבע את המצב המכאיב שיחד עם זאת, מלא חיים ו"חיוניות".

- לעיתים, באופן מודע או בלתי מודע, ההתבצרות בעמדת הלא-סולח, מלווה ברווחים של קבלת יחס חיובי ותשומת לב, כל עוד השני מרגיש אשם. זוהי סוג של נקמה, על מה שמתפרש כעוול שנגרם. לכן **"כדאי" לסרב לסלוח, כדי לשמר את תחושת האשמה.**

- סליחה מן הפה ולחוזי, מייצרת שקט לכאורה. הנפש דוחקת את הכעס, הטינה והכאב, עקב קשיי התמודדות. ככל שההצטברות גדלה, כך גדל הלחץ, עד שבשלב מסוים, עלול לצאת החוצה בעוצמה שאינה תואמת את המצב,

בהתנהגויות ובמצבים כמו מחלות או משבר שיוביל לפירוק הנישואין. • ההשלכה העיקרית של הקושי לסלוח היא, המשקעים שמצטברים עם הזמן ויוצרים חומה רגשית ופיזית. מעשים שגרמו לכאב, פוגעים ביכולת של בני הזוג ליהנות מאינטימיות רגשית. בגוף קיים מאגר של זיכרונות. לכן במצבי פגיעה, הגוף נסגר והודף קשר ומגע, מהפחד להיפגע שוב.

- ישנם מקרים שגורמים לתחושה של עלבון עמוק שנובע ממצב של הפרת יסודות שעליהם נבנתה מערכת היחסים, בין אם היסודות הללו מדוברים או לא. כמו כבוד, הערכה, הדדיות, אמון, שקיפות, פירגון, דאגה, אכפתיות וכד'.

הרווחים שיש בסליחה:

- מי שסולח ומוחל, מרוויח תהליך פנימי בריא שבונה את אישיותו. הוא מברר לעצמו מה גרם לו להיפגע. ע"כ הוא מחזק את המקום החלש שבו ומגלה עד כמה הסליחה בונה את רגישותו ועוצמתו האישית.

- כאשר ישנה הבנה שלטענות זו חולשה אנושית שנעשית תוך כדי יחסי זוגיות תקינים, נוצר מצב שלמרות הקשיים עקב טעויות אנושיות אלה, מקדמים את פני הטעויות ומבררים אותן, עד שמבינים את מקורן.

- סליחה אין פירושה קבלת המעשה שהכאיב. אלא ראיית האחר והבנה שלמעשה אין "פוגע" ו"נפגע", אלא קיים פצע שנלחץ ממצב מסוים שהציף כאב פנימי שהתבטא בפגיעה.

- הסליחה והמחילה לאחר בירור, מאפשרת את ניקיון הלב, יצירת רגישות הדדית והתקרבות רגשית גדולה יותר.

- הבירור של גורם הפגיעה, יוצר מראה כלפי עצמנו וכלפי היחסים שלנו. מתוקף האחריות והמחויבות כלפי הנישואין חשוב להביע חרטה ולהוכיח למידה להבא. סליחה מאפשרת לעצור את העיסוק הבלתי פוסק במה שכבר נעשה, ולחיות עם המבט קדימה.

- סליחה יוצרת אפשרות להתחבר מחדש, מאותו מקום אוהב שיצר את החיבור ההתחלתי.

- יש בסליחה מהות עוצמתית של היזכרות באהבה, בחיבור, במהות הנשמה ובסיבה שבגללה נועדנו יחד מלכתחילה.

יהי רצון שנזכה למחילה, סליחה וכפרה.

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - esteravr@gmail.com

יום עיון לחגי תשרי במכון אורה	
ח' תשרי תשפ"א	
הרבנית חיה ויטליצקי צא אחרונה	8:30-9:30
הרבנית דינה ראפ צאנו לך יום מכר	9:45-10:45
הרב יהושע וידר תשורת סוכות	11:00-12:00
הרבנית גאולה ניסים לך נצי	12:15-12:45
התרת נדרים	12:45-13:15
הפסקת צהריים	13:15-14:00
הרב מיכאל טוביאנו חסונה - בירת ארץ או קמץ?	14:00-15:00
הרב אייל ורד	15:15-16:15
הרב אריה מרזר ס' היום חזר יבקר נארכ	16:30-17:30
הרב מאיר טוייבר לך מקור ולי קולות	17:45-18:45

סגולה לימי הרחמים

מיכאל יושעי (בוגר המכון)

הגמרא במסכת בבא מציעא דף פה ע"א מספרת על רבי יהודה הנשיא שעברו עליו שנים רבות בייסורים, וייסורים אלו באו לו על ידי מעשה והלכו על ידי מעשה, וכך מסופר [בתרגום חופשי]:

עגל אחד, היו מוליכים אותו לשחיטה. הלך העגל ותלה ראשו בתוך כנף בגדו של רבי ובכה, אמר לו [רבי לעגל]: לך, לך נוצרת. אמרו [משמים] הואיל ואינו מרחם על הבריות שיבואו עליו ייסורים... יום אחד הייתה מטאטאה שפחתו של רבי את הבית, היו מונחים שם בני חולדה והייתה מטאטאה אותם, אמר לה [רבי לשפחתו] הניחי להם הרי כתוב "ורחמיו על כל מעשיו". אמרו [משמים] הואיל ומרחם נרחם עליו. בעניין ההכרה בצערם של בעלי החיים עלינו לצעוד לאט ובשלב: קודם כל עלינו להכיר "שלא עם דבר של הפקר, עם אוטומט שאין בו רוח חיים הנך עוסק" (טללי אורות, הראי"ה קוק) לאחר מכן לדעת להביט בעיניהם היפות והתמימות כל כך, לשמוע אף את קול בכיים ולהכיר בפחד שלהם מפני קצם המתקרב...

שאלות בפרשה

1. בן כמה שנים היה משה בדברו אל בני ישראל בפרשה?
2. בזמן איזה חג מתקיים מעמד ההקהל?
3. מי מהעם מגיע להשתתף במעמד ההקהל?
4. מדוע הקב"ה הסתיר את פניו מעם ישראל?
5. "ועתה כתבו לכם את השירה הזו" – באיזו שירה מדובר לפי רש"י?
6. מי אמר למי "חזק ואמץ כי אתה תביא את בני ישראל אל הארץ"?

« פרשת וילך

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

מצאו למה הממונות רמזות מתוך הפרשה
הממונות בפרשה

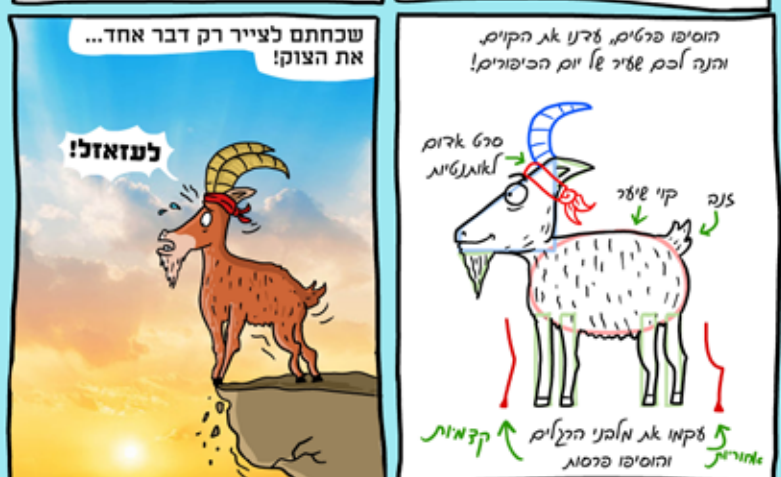
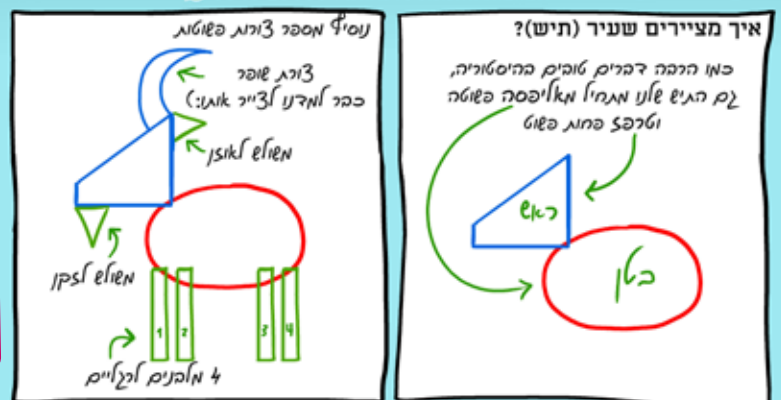
מוצאי שנת השמיטה

שלום ילדים! השבת היא השבת הראשונה בשנת תשפ"ג, שהיא שנת מוצאי השמיטה. בסוף שנת השמיטה היו עורכים בבית המקדש את מעמד ה"הקהל". זהו מעמד שמזכיר קצת את קבלת התורה, ובו היו קוראים את התורה בפני כל העם.

מדוע התורה מצוה לערוך מעמד כזה בסוף השמיטה? יתכן והסבה לכך קשורה במטרה של שנת השמיטה כולה. שנת השמיטה נותנת זמן לעובדי האדמה לנוח מעבודתם, ולעסוק בעניינים אחרים, רוחניים יותר, בלמוד תורה ובגמילות חסדים. לכן בסופה של השנה הזו עורכים מעמד מיוחד, בו מסכמים את השנה המיוחדת בקריאת התורה במעמד ההקהל.

כיום רבנו איננו עובדי אדמה ושנת השמיטה אינה משפיעה על כלנו באופן בולט כל כך, אך עדין נוכל לקחת לעצמנו את הקדשה שבשנת השמיטה שעברנו, ולהמשיך אותה הלאה לשנה החדשה בדברים מרוממים ובעשית טוב!

ישי, ערוץ הילדים

חשוב לדעת, לפני ששילחו את השעיר למדבר הצטווה הכהן לסמוך את ידיו על השעיר ולהתוודות. ביהדות אין פתרון קסם. השעיר לא בא במקום קבלת אחריות ותיקון אלא רק לאחר שהכהן מכיר בעוונות ועובד קשה כדי לכפר עליהם!

המלצת השבוע

גירסה מורחבת של 'ראש גדול 2' עולה לאתר הימים אלה! שחקו, צברו נקודות ואולי תצליחו להיכנס לאולפנים החדשים במשחק!

- מה עושה עכבר שחטא? מחפש מחילה...
- אתמול נפל עלי קרש גדול. נו טוב, קורה...
- איך קוראים למערכת ניווט של רעה צאן?
- ג'י פי עז...

חידה בפרשה

מצאו בפרשה ביטוי בן שתי מילים, שכתוב פעמיים – פעם ברבים ופעם ביחיד!

הזוכה מפרשת כי תצא מלאכי נגרי

1

... אע"פ שלא נתברר לו כלל וכלל איך מתקנים את העבר כולו, אע"פ שהדרכים המעשיים אינם עדיין כלל סלולים לפניו, ואבני נגף הם מלאים, אבל הרצון להיות טוב - זהו רוח גן עדן א-להים, המנשב בנשמה וממלא אותה אושר אין קץ, עד אשר גם אש הגיהנום של הצער העמוק מתהפך גם הוא לנחל עדנים. אורות התשובה טז, ג

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

קבלת החלטות

שאלה: אני מתקשה מאוד בקבלת החלטות, מתקשה לדעת מה רצון ד'. האם אפשר לקבל כמה הדרכות?

תשובה: א. ללמוד את הנושא בספרי אמונה, מוסר והלכה.

ב. אם לא די, לברר ולדון על זה עם חב.

ג. אם זה לא מספיק, אז לשאול רב.

ד. לרשום על דף כל הטיעונים בעד ונגד, לסדרם בשני טורים זה מול זה, ולדרגם מן הקל אל הכבד. להתחיל בקל, ואחרי יום או יומיים, לעבור לקשה

יותר וכן הלאה.

ה. לשקול את המעלה של כל ההצעות ואת החיסרון שבהם, ולשקלל. זהו דבר שנצרך בכל החלטות החיים, וקיבלנו כלים מתמטיים מפסקל בתורת המשחקים שלו, וכמובן התוצאה אינה מוחלטת אלא הסתברותית. עורכים טבלה של ניתוח סיכום-תועלת. מפורסם הוא ההימור של פסקל, אם יש א-להים או לא. אם יש לעובדו או לא. אם כן יש ארבע אפשרויות.

א. יש א-להים ואתה עובדו. שווה 1.

ב. אין א-להים ואינך עובד אותה. שווה 1.

ג. אין א-להים ואתה עובד אותה, יש הפסד אך אינו

נורא כל כך. ציון 0.5.

ד. יש א-להים ואינך עובד אותה, זה חורבן. ציון 0. מסקנה: יש לעובדו במיוחד שיש נותנים לאפשרות 'יש א-להים ואתה עובדו': ציון אין סוף. ולהפך: מינוס אין סוף.

כמובן, אנחנו לא עובדים את ד' בגלל ההימור של פסקל, אלא מתוך אמונה בד', דבקות בד', אהבת ד'. על כל פנים, נושא זה של קבלת החלטות הינו נושא רחב מאוד, השייך למתמטיקה, סטטיסטיקה, וגם פילוסופיה, נצרך מאוד בהחלטות כלכליות, ובמיוחד צבאיות.

ואנחנו, תלמידי משה רבנו, הולכים על פי דבר ד'.

מייסדים

הרב יוסי דובדבני בעקבות קריאה להיות רב בית הכנסת הפועל המזרחי באזור.

אנשים מעניינים ויזמים שבגרעין

הרב יוסי דובדבני - רב הקהילה ודמות משפיעה באזור, אין אחד שלא מכיר...
אדם פז - מייסד להקת ב"ס לנבואה ר"מ בישיבת ההסדר ברמלה,
לוטן פרחי - רכזת מורשת במתנ"ס היישובי אחראית על פעילויות רבות תורניות חברתיות חווייתיות המגבשות את כל חלקי האוכלוסיה באזור...
מעבר לכך יש לנו בקהילה רופאים, אנשי חינוך, מנהלי בנק, אדריכלים ועוד ועוד...

התכנית באיכות גרעין אזור

כוד גרעיני קהילת אזור

דומעים בהתרגשות כנראה שלא ראה שמחה מימיו... בתוך כך אחד ממארגני התהלוכה נאלץ להעדר עקב לידה מוקדמת של אשתו. הקהילה עקבה ותמכה בדאגה וב"ה גם מזה נעשו נס ושמחה והקטן גדול נהיה...

טיפול קרוב שכנות טובה ויצירת קשרים אישיים וטבעיים עם מי שנמצא מסביבנו בב"ס,

בגן, בגינה, עם השכנים בבניין.
ארגון פעילויות ערכיות משותפות ובעיקר עין טובה ולב אוהב...

ליצירת קשר עם הגרעין 054-472-4567

גרעינים תורניים מעוניינים להופיע בפינה?
פנו אלינו headoffice@emeir.org.il

מה הסיפור שלנו? באיזה מקום יחגגו בר מצווה, כל תושבי אזור (כמעט) לבן של רב הקהילה ומתוך תחושת היחד כולם יהיו שותפים לכיבוד וכל אחד יביא את שלו לקידוש בבית הכנסת עם המון חיבה וחיבור של שבת אחים גם יחד... בפשטות ובאהבה...

רקרגע רגע אחד? כל כך הרבה רגעים היו לנו אבל אם צריך לבחור אז בתקופת הקורונה, סגר ראשון, אין יוצא ואין בא, ארגנו כמה מהחברים תהלוכת מכוניות של כל חברי אזור, כולל צוות בית הספר ומשפחות מגוונות, לכבוד נער בר מצווה מתוק שנמנעה ממנו היכולת לחגוג עקב הסגר... מי שלא ראה שמחה של מכוניות מקושטות מוזיקה ברחובות שכנים יוצאים החוצה ומשפחה אחת ונער

יחיד ומיוחד אנחנו הפנינה של גוש דן!!! איפה עוד תמצאו אוריה כפרית ומשפחתית רבע שעה מתל אביב??? אזור היא מועצה מקומית הטרוגנית המשלבת בתוכה חיים של מגוון רב מהאוכלוסייה בישראל והכל ברוח טובה ובנועם... הקהילה שלנו רואה את עצמה חלק בלתי נפרד ממרקם החיים כאן ומשתלבת באופן טבעי בנעשה במקום. מגוון שיתופי פעולה בין הקבוצות השונות יוצרים פעילות ענפה ומשגשגת... החל מיום העצמאות - תפילה משותפת ברחבת המתנ"ס, קריאת מגילה קהילתית, טיול חנוכה לקהילה המורחבת - דתיים וחילוניים כאחד, קמפיין קהילתי בפארק המקומי ועוד ועוד (פשוט אין מקום לכתוב הכל...)

מכללה ירושלים
איכות תורנית - אקדמית - חינוכית

בסוכות תשבו עם תואר שני

הירשמו ללימודי תואר שני במכללה ירושלים ותקבלו זכאות לתואר כבר בסוכות הבא!

רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים | לפרטים ולהרשמה: 02-6750715 | rishumsheni@michlalah.edu

93%
מקבלים זכאות מיד בסיום התואר פי 2 מהמוצע